52689

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın Kemal Memişoğlu tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 03.11.2026

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

Türkiye genelinde sağlık sisteminin en kronik sorunlarından biri haline gelen "ilaç yokluğu", kanser, diyabet, hipertansiyon, epilepsi, astım, kalp ve nörolojik hastalıklar başta olmak üzere hayati öneme haiz yüzlerce ilaçta kritik bir halk sağlığı krizine evrilmiştir. Türk Eczacıları Birliği (TEB) ve oda başkanlıklarının saha verilerine göre, vatandaşlarımızın reçetesinde yer alan her 4-5 ilaçtan biri piyasada bulunamamakta; hastalar ve hasta yakınları eczane eczane dolaşarak ilaç aramak zorunda kalmaktadır.

İlaç tedarik krizinin merkezinde, Beşeri Tıbbi Ürünlerin Fiyatlandırılmasına Dair Karar kapsamında belirlenen sabit Dönemsel Avro Değeri (DAD) ile güncel serbest piyasa döviz kuru arasındaki derin makas yer almaktadır. Uygulanan kur ile gerçek maliyetler arasındaki uyumsuzluk sebebiyle, küresel ilaç şirketleri yeni nesil molekülleri, yenilikçi biyoteknolojik ürünleri ve kritik aşıları Türkiye pazarına getirmekten kaçınmakta; bazı köklü ilaç firmaları ise Türkiye'deki ruhsatlı ilaçlarını piyasadan çekmektedir.

Öte yandan, yerli ilaç sanayimiz de ambalaj, hammadde ve etken madde maliyetlerinde tamamen dövize bağımlı olduğu için mevcut fiyatlandırma politikaları altında üretim kapasitesini korumakta zorlanmaktadır. İlaç yokluğu nedeniyle hastaların tedavilerinin aksaması, Anayasa ile güvence altına alınan yaşam ve sağlık hakkının açık bir ihlalidir.

Bu çerçevede;

- 2026 yılı Ekim ayı itibarıyla Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK) kayıtlarında piyasada "bulunamayan", "kısıtlı dağıtımı yapılan" veya "ithalatı durdurulan" ruhsatlı ilaç sayısı kaçtır? Bu ilaçların terapötik branşlara (onkoloji, kardiyoloji, diyabet, pediatri vb.) göre dağılımı nedir?
- İlaç Fiyat Kararnamesi'nde yılda bir veya dönemsel olarak belirlenen sabit Euro kurunun, döviz kuru ve enflasyon oynaklıkları karşısında yetersiz kalmasını önlemek amacıyla kurun yılda birden fazla ve dinamik olarak güncellenmesine yönelik bir mevzuat değişikliği planlanmakta mıdır?

- Son 3 yılda Türkiye pazarından çekilen, ruhsatını iptal ettiren veya tedarikini durduran uluslararası ilaç firması ve ilaç sayısı kaçtır? Bu ilaçların yerli muadillerinin bulunup bulunmadığı hususunda hangi tedbirler alınmıştır?
- Çocuk antibiyotikleri, ateş düşürücüler, kemoterapi ilaçları ve hayati aşılar gibi acil kalemlerde piyasadaki karaborsayı, ecza depolarındaki stokçuluk iddialarını ve gayriresmi dağıtımları önlemek adına yürütülen İlaç Takip Sistemi (İTS) denetimlerinin güncel sonuçları nelerdir?
- Hayati ilaçlarda dışa bağımlılığı azaltmak, stratejik etken maddeleri yerli olarak sentezlemek ve yerli ilaç sanayisinin Ar-Ge ve biyobenzer üretim kapasitesini desteklemek üzere kamu kaynaklarıyla finanse edilen kapsamlı bir "Milli İlaç Seferberliği" eylem planı yürürlüğe konulacak mıdır?
- Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) geri ödeme listesinde yer almadığı için yurttaşların ancak fahiş fiyatlarla cepten veya mahkeme kararlarıyla temin edebildiği yeni nesil akıllı kanser ilaçlarının doğrudan kamu geri ödeme kapsamına alınmasına dair bir çalışmanız var mıdır?